

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		VD. 2008/1796	10 september 2008
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Onderzoek ggo's in biologische diervoeders			

_____ Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik u over de voorlopige uitkomsten van een onderzoek van de Algemene Inspectiedienst (AID) naar de aanwezigheid van ggo's (genetisch gemodificeerde organismen) in biologische diervoeders.

In de biologische productieketen mogen geen ggo-producten worden gebruikt. Een beperkte vermenging in de keten van ggo-grondstoffen met non ggo-grondstoffen is echter technisch niet altijd te voorkomen. Daarom mogen biologische diervoeders op grond van de Europese Verordening inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten (EG/843/2007) tot 0,9% ggo's bevatten, op voorwaarde dat de aanwezigheid van deze ggo's onvoorzien of technisch niet te vermijden is.

De AID heeft in de jaren 2006 en 2007 62 monsters van mengvoeders op biologische veehouderijbedrijven genomen en deze onderzocht op de aanwezigheid van ggo's. Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in de aanwezigheid van ggo's in biologische diervoeders, opdat met de uitkomsten het toezicht gericht kan worden vormgegeven.

In circa 18% van de monsters werden sporen soja met een gehalte aan in de EU toegelaten ggo-soja aangetroffen. Het ggo-sojagehalte in het totale mengvoer lag in deze gevallen ver onder de 0,9%. Uit nader onderzoek bleek dat het in deze gevallen ging om een onvoorzien vermenging. De mengvoederbedrijven die het voer produceerden, hadden geen soja aan het voer toegevoegd. De soja is vermoedelijk door vermenging via andere grondstoffen in het mengvoer terechtgekomen.

Twee monsters waren afkomstig van mengvoer waar wel soja als grondstof was gebruikt en waarbij het ggo-gehalte op basis van de sojagrondstof hoger was dan 0,9%. Deze twee partijen mengvoeders hadden om deze reden niet als biologisch in de handel mogen worden gebracht. Ook in deze gevallen was de vermenging met ggo-soja onvoorzien. Uit nader onderzoek bleek dat het mengvoerbedrijf "ggo-vrije" soja had aangekocht.

De mengvoeders zijn niet uit de biologische keten gehaald. Op het moment dat de analyseresultaten van de monsters beschikbaar kwamen, waren deze twee voeders reeds door het vee opgegeten.

De uitkomsten vormen voor mij aanleiding om de volgende maatregelen te nemen, die bijdragen aan het verminderen van het risico van vermenging van ggo's in biologische mengvoeders en de handhaving op dit punt kunnen versterken.

- De AID en de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) gaan dit najaar de risico's op vermenging met ggo's in de (biologische) mengvoederbedrijven en in de voorafgaande schakels van de keten in Nederland in kaart brengen en inventariseren de mogelijkheden om deze risico's te beheersen. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal het risicogebaseerd toezicht verder worden ingevuld. Ik zal de uitkomsten van dit onderzoek met het georganiseerde bedrijfsleven in de biologische keten bespreken, opdat de keten gerichte maatregelen kan nemen om het risico van vermenging beter te beheersen.
- Het is niet duidelijk hoe de Europese ggo-etiketteringregels moeten worden geïnterpreteerd in het geval dat er een ggo in een "grondstof" wordt aangetroffen, die de producent niet bewust heeft toegevoegd. Aangezien de geconstateerde problematiek van onbedoelde verontreiniging met ggo's niet alleen in Nederland, maar ook in andere EU-lidstaten voorkomt, heb ik deze problematiek in Europees verband via het Permanent Comité voor de Levensmiddelen en Diervoeders aan de orde gesteld. De Europese Commissie heeft aangekondigd om dit najaar met een reactie hierover te komen.
- Het RIKILT start dit najaar met nader onderzoek naar de mogelijkheden om de aanwezigheid van sporen van soja (inclusief ggo-soja) in het totale mengvoer nauwkeuriger te kwantificeren. Uit het AID-onderzoek bleek dat dit technisch lastig is. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen bijdragen aan de verdere versterking van de handhaving van de ggo-etiketteringregels.

Deze maatregelen zullen de handhaving van het verbod op het gebruik van ggo's in de biologische veehouderij versterken en daarmee de keuzevrijheid van producent en consument extra waarborgen. Daarnaast zal de uitkomst van het bovengenoemde onderzoek van de AID en VWA naar verwachting informatie opleveren waarmee het bedrijfsleven ook zijn verantwoordelijkheid kan nemen om risico's van vermenging effectief te beperken. Ik zal u in het voorjaar van 2009 nader informeren over de uitkomst van dit onderzoek.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg